КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Силабус навчальної дисципліни

Емблематичні механізми і процеси художнього пізнання

1. Загальна інформація			
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
Спеціалізація	А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)		
Освітня програма	Середня освіта (українська мова і література)		
Рівень вищої освіти	*магістр*		
Мова навчання	українська		
Форма здобуття освіти	денна		
Статус навчальної дисципліни	*вибіркова*		
Курс (рік навчання)	2		
Семестр	денна — 3		
Обсяг навчальної дисципліни	*денна — 3 кред. ECTS, 90 годин*		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	**види**	денна форма	заочна форма
	лекції	12	—
	практичні заняття / семінарські заняття	18	—
	лабораторні заняття		—
	самостійна робота	60	—

Форма підсумкового контролю	*залік*
Кафедра	Кафедра української літератури
Викладач (-і)	Солецький Олександр Маркіянович
Контактний телефон викладача	0506717862
E-mail викладача	oleksandr.soletskyi@cnu.edu.ua
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9001
Консультації	понеділок 16:40

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є: Метою курсу є системне вивчення емблематичних механізмів та їх проявленості у процесах художнього пізнання, опанування історії їхньої модифікації від міфу до постмодерну, аналітичний огляд структурально-семіотичної функціональності емблематичної форми, констатування споріднених когнітивно-моделювальних «механізмів», які демонструють світоглядну та пізнавальну, аксіологічну та ментальну близькість текстів різних часів, їхню актуальність в утвердженні епістемологічного досвіду через перегляд насамперед історії української літератури та її контекстів, через що формується розуміння спорідненості та тяглості художніх явищ, тож і можливість актуалізації змістів текстів різних епох та дискурсів у процесі їхнього вивчення на уроках літератури.

3. Тематика навчальної дисципліни

Вступ. Емблематична форма як модель смислотворення.
Поняття емблематичної форми, структури, механізму в контексті культурних процесів
Емблематичні механізми і ритуально-міфологічний семіозис
Від міфології до психоаналізу: емблематичні механізми і теорії З.Фройда, К. Г. Юнга, М.Кляйн, Н.Зборовської
Емблематичний код Бароко
Постмодерні модифікації «емблематичності»
Понятійно-темінологічне увиразнення категорій «емблематичності»
Емблематичні форми фольклору
Магія та емблематика. Структура магічного обряду
Емблематичні механізми в психоаналітичних інтерпретація
Українська барокова література: у полоні емблематичних форм
Тексти Григорія Сковороди в контексті емблематичної ейдології
«Постемблематика»: емблематичні механізми у новій українській літературі
Емблематичні механізми в українській літературі 19- 20 ст.
Емблематичні структури в текстах В.Шевчука та Ю.Андруховича

4. Система оцінювання навчальної дисципліни		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).	
Вага оцінювання форм поточного контролю	*лекції*	6
	практичні / семінарські	54
	лабораторні	
	індивідуальне завдання	10
	колоквіум	10
	самостійна робота	20
Вага оцінювання форм підсумкового контролю	*залік*	

5. Політика навчальної дисципліни
Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника: • Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf) • Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf) • Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf) • Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf) • Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf) • Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)
Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).
Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

6. Рекомендована література
Основна література
Ісіченко І. Війна барокових метафор. «Камінь» Петра Могили проти «підзорної труби» Касіяна Саковича: монографія. Харків: Акта, 2017. 348 с. Ісіченко І. Історія української літератури: епоха Бароко XVII–XVIII ст.: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: Святогорець, 2011. 568 с. Soletskyi, O. (2025). The Emblematic Matrix as a Cognitive Mechanism for Modeling Meanings. Alfred Nobel University Journal of Philology, 2 (30), 27-41, DOI: https://doi.org/10.32342/3041-217X-2025-2-30-2 Солецький О. Іконічно-конвенційні координати постмодерну: Юрій Іздрик «Воццек». Вісник МДУ. Серія: Філологія. 2023. Вип. 28. С. 149-158. (к.Б) https://doi.org/10.34079/2226-3055-2023-16-28-149-157 Солецький О. Іконічно-конвенційний синкретизм і ритуально-магічний семіозис. Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово. 2023. №18(69). С.143-152. (к.Б) https://doi.org/10.31471/2304-7402-2023-18(69)-143-152 Солецький О. Поетика тілесності у новелах Василя Стефаника //Василь Стефаник: інтерпретації / за ред. Степана Хороба. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2023. С.327-339. Soletskyi O. Emblematic patterns and metaphysical meanings of Hryhorii Skovoroda// Kyiv-Mohyla Humanities Journal. No. 9 (2022): Hryhorii Skovoroda and the Baroque World. P. 37–67. DOI: https://doi.org/10.18523/kmhj270829.2022-9.37-67 Солецький О. Емблематичні сенси в когнітивній парадигмі// Султанівські читання : зб. статей / редкол. : І. В. Козлик (голова) й ін. Івано-Франківськ: Симфонія форте 2022. Вип. XI. С.51-65. Солецький О. Емблематичні коди культури// ЕТНОС І КУЛЬТУРА. Часопис Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: збірник науково-теоретичних статей. Гуманітарні науки / голов. ред. В. І. Кононенко. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац.ун-т ім. В. Стефаника, 2021–2022. № 18–19. С.14-24. Солецький О. Емблематичні коди діалогу Григорія Сковороди «Разговор, называемый Алфавит, или Букварь Мира». Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія "Філологія". № 91 (2022). С.31-37. (к.Б). DOI: 10.26565/2227-1864-2022-91-04 Солецький О. Емблематичні форми дискурсу: від міфу до постмодерну. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2018. 400 с. Солецький О. Емблематичні форми Богородичних сенсів українського бароко. Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово. 2022. № 17(65). С. 141-148 (кБ) https://doi.org/10.31471/2304-7402-2022-17(65)-140-146 Солецький О. Акватопіка в емблематичному семіозисі Григорія Сковороди. Переяславські Сковородинівські студії:зб. наук. праць, учасників Міжнародної конференції «XXI Сковородинівські читання», приурочених до 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди. Ніжин: 2022. Вип. 9: Філологія. Філософія. Педагогіка. С. 113-123.
Додаткова література
1. Бондаренко С., Заїка С., Рудь О. Лікувальні замовляння в Ізюмському районі: внутрішня форма і логіка функціонування // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». 2016. Вип. 23. С.75-79. 2. Борисюк І. Замовляння в системі архаїчних магічних практик: структурно-семіотичний аналіз // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія: Філософія. 2015. Т.257. Вип.245. С.71-76. 3. Давидюк В. Первісна міфологія українського фольклору Луцьк: Волинська книга, 2007. 324 с. 4. Дюркгайм Е. Первісні форми релігійного життя: Тотемна система в Австралії / пер. з фр.

Г.Філіпчука та З.Борисюк. Київ: Юніверс, 2002. 424 с. 5. Кемпбел Д. Герой із тисячею облич / укр. пер. О. Мокровольський. Київ: Вид. дім «Альтернативи», 1999. 392 с. 6. Костомаров М. Слов'янська міфологія. Київ: ФОП Стебеляк О.М., 2014. 200 с. 7. Кусвда В. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: психологічний аспект: монографія. Донецьк: Український культурологічний центр, Донецьке відділення НТШ, 2007. 264 с. 8. Кузьмінська Б. Традиційні уявлення опілян про вроки та «урекливих» // Вісник Львівського університету. Серія Історична, 2012. Вип.47. С.253-261. 9. Ле Бра-Шопар А. Філософський зоопарк: від отваринення до вилучення з людства / з фр. пер. В.Шевченко. Київ: Унів.вид-во ПУЛЬСАРИ, 2009. 312 с. 10. Леві-Строс К. Первісне мислення / пер. з фр., вступне слово та примітки С. Йосипенка. Київ: Український Центр духовної культури, 2000. 324 с. 11. Леві-Строс К. Структурна антропологія / пер. з фр. З.Борисюк. Київ: Основи, 2000. 387 с.
Додаткові електронні ресурси
Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php

Детальна інформація щодо навчальної дисципліни висвітлена у робоча програма навчальної дисципліни https://cqa.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2025/10/op-so-ukr.-mova-i-literatura_mag-2025.pdf

Викладач **Солецький Олександр Маркіянович**